

Bijlage bij punt 2

Beslispunten rond de uitgifte van het getuigschrift "geen fraudeur"

Inleiding

We hebben beloofd dat ouders die het slachtoffer zijn geworden van de toeslagen affaire Een getuigschrift/verklaring (kunnen) ontvangen waarin wordt gesteld dat ouders

- Onterecht als fraudeur zijn geregistreerd/ behandeld door Toeslagen of
- Geen fraude met toeslagen hebben gepleegd

De getuigschrift heeft twee hoofddoelen:

- Het wegnemen van emotionele schade.
Het gevoel onterecht beoordeeld te zijn, miskend te zijn of erger. Dit gevoel kan zeer ontwrichtend hebben gewerkt voor de betrokkenen én hun omgeving.
- Het wegnemen van schade als gevolg van uitstralingseffecten van een fraudelabel
Het meest concrete fraudelabel is een O/GS kwalificatie. Bij een dergelijke kwalificatie weigerde de belastingdienst een persoonlijke betalingsregeling te treffen en nam de belastingdienst niet deel aan een schuldsaneringstraject. Hierdoor kunnen ook andere instanties de ouders hebben benadeeld. Het getuigschrift kan dan als bewijs worden getoond aan deze instanties met als doel een oplossing te vinden voor deze additionele schade en een eventueel fraudelabel ook door hen te laten verwijderen.

Er zijn nog enkele vragen voordat met het verstrekken van getuigschriften kan worden begonnen.

Wie kan het getuigschrift ontvangen*?

In eerste instantie zou de doelgroep voor het getuigschrift de groep ouders zijn die in het verleden een O/GS kwalificatie hebben gekregen. Later bleek dat ouders die met andere fraudelabels zoals FSV zijn geconfronteerd mogelijk ook last hebben gehad van uitstralingseffecten. Een van de doelen van het getuigschrift is dat de ouder bij andere instanties kan aantonen door toeslagen in de problemen te zijn gekomen. Ook ouders die in een CAF vergelijkbare situatie hebben gezeten of de dupe zijn geweest van de hardheid van het stelsel kunnen baat hebben bij een getuigschrift.

Beslispunt 1: Voorgesteld wordt om iedere ouder die in aanmerking komt voor de catshuisregeling de mogelijkheid te geven om het getuigschrift aan te vragen. Het getuigschrift wordt verstrekt na toetsing of er fraude is gepleegd.

De (impliciete) uitgangspunten bij dit beslispunt zijn:

- Alle ouders worden gelijk behandeld.
- Idealiter bestaat er geen verschil tussen de (lichte toets op de) groep ouders die echt heeft op de catshuisregeling en de groep die recht heeft op het getuigschrift. De vaktechnische lijn heeft aangegeven dat een dergelijk getuigschrift niet kan worden verstrekt aan ouders die strafrechtelijk zijn veroordeeld.
- Dit getuigschrift is de enige verklaring of oorkonde die de ouder kan aanvragen. De algemene excuusbrief waarover eerder is gesproken vervalt daarmee. Wel wordt nog nagedacht over nut en noodzaak van een afsluitende brief als zeker is als het herstelproces is afgerond. In deze brief kan dan vanzelfsprekend nogmaals excuus worden gemaakt .

Wanneer krijgt de ouder het getuigschrift?

In eerste instantie was er consensus over het verstrekken van het getuigschrift. Het getuigschrift zou worden verstrekt bij de start van de integrale behandeling. Dit maakt het mogelijk dat:

- Door de zaakbehandelaar kon worden getoetst of de ouders prijs stelt op een dergelijk getuigschrift, en/of dat een getuigschrift de ouder kon helpen omdat er sprake was (geweest) van schuldenproblematiek en/of ongewenste uitstralingseffecten.
- De zaakbehandelaar kon helpen met het oplossen van de problematiek.

Door de introductie van de Catshuisregeling ontstaat een nieuw dilemma. Immers, door deze regeling ontvangen, na een lichte toets, alle ouders die zich hebben gemeld een bedrag van € 30.000. Voor de meeste ouders is dat voordat zij integraal zijn behandeld. Het is ook de verwachting dat dan een groep ouders afziet van een verdere behandeling omdat zij vinden/of verwachten dat ze dan voldoende zijn gecompenseerd. Als we zouden vasthouden aan het koppelen van de uitgifte van het getuigschrift aan de integrale behandeling zou een deel van de ouders geen getuigschrift kunnen krijgen of pas geruime tijd nadat zij de € 30.000 hebben

ontvangen. Daarmee wordt hen de mogelijkheid ontnomen om het getuigschrift te gebruiken voor het wegnemen van ongewenste uitstralingseffecten en schuldsanering.

Beslispunt 2: Voorgesteld wordt om ouders die in aanmerking komen voor de catshuisregeling en afzien van de integrale behandeling of die nog moeten wachten op de integrale behandeling op verzoek een getuigschrift te geven (als ze geen fraudeur zijn). Daarnaast blijft de uitgifte van het getuigschrift onderdeel van de integrale behandeling. De PZBér toetst bij de start van de integrale behandeling bij de ouder of zij een getuigschrift wensen te ontvangen.

De (impliciete) uitgangspunten bij dit beslispunt zijn:

- Het getuigschrift wordt uitsluitend verstuurd als de ouder daar prijs op stelt.
- Er zijn twee momenten in het herstelproces waarbij wordt gevraagd of de ouder het getuigschrift wil ontvangen. Bij het eerste telefoongesprek waarin aan de ouder wordt gemeld dat hij/zij in aanmerking komt voor het forfaitaire bedrag van € 30.000. Een tweede moment is, voor die ouders die een integrale behandeling wensen, dat de PZBér checkt of er behoefte is aan het getuigschrift.

Overwogen alternatieven:

De nadelen van het alternatief om de uitgifte van het getuigschrift te beperken tot de integrale behandeling zijn reeds beschreven. Een ander alternatief is om de uitgifte van het getuigschrift standaard te koppelen aan het uitvoeren van de catshuisregeling. Iedere ouder die in aanmerking komt voor de catshuisregeling (en niet strafrechtelijk is vervolgt) krijgt het getuigschrift. Het voordeel van dit alternatief is de eenvoud van het uitvoeringsproces. De nadelen zijn dat ouders die geen behoefte hebben aan het getuigschrift er toch een krijgen en dat de uitgifte volledig is losgekoppeld van de integrale behandeling. Er is dan geen begeleiding door een PZBér.

Krijgen alle ouders hetzelfde getuigschrift?

Een van de restvragen is of verschillende groepen ouders ook andere getuigschriften moeten krijgen. Moet de oorzaak van het recht op het getuigschrift worden vermeld in het getuigschrift? Uitvoeringstechnisch is een onderscheid in getuigschriften gecompliceerder, ook omdat ouders met tot meerder groepen kunnen behoren. Daarnaast is het voor een integrale behandeling vaak nog niet mogelijk om te bepalen voor welke regelingen de ouder in aanmerking komt.

Beslispunt 3: Voorgesteld wordt om geen onderscheid te maken naar de regeling die de grondslag vormt op het recht op herstel.

Vanuit de vaktechnische lijn is aangegeven dat bij het uitgeven van een getuigschrift "geen fraudeur" dan moet worden getoetst of er sprake is geweest van strafrechtelijke vervolging en/of veroordeling en dat duidelijk moet zijn dat de verklaring geldt voor het verleden en betrekking heeft op de kinderopvangtoeslag. Uitvoeringstechnisch is het lastig om op het getuigschrift specifiek te vermelden voor welke jaren dit voor de betreffende ouder geldt. Om het juridisch af te bakenen wordt voorgesteld wordt om op het getuigschrift voor elke ouder te vermelden dat is vastgesteld dat er in de periode 2008 tot en met 2019 geen fraude met kinderopvangtoeslag heeft plaatsgevonden.

Beslispunt 4: Voorgesteld wordt om op het getuigschrift aan te geven voor welke toeslag en voor welke periode is vastgesteld dat de ouder geen fraudeur is.

Ouders kunnen het getuigschrift laten zien aan instanties waar zij bijvoorbeeld in het kader van de schuldhulpverlening contact mee hebben (gehad). Instanties moeten bij UHT op een gemakkelijke manier kunnen verifiëren dat het uitgegeven van het getuigschrift echt is. Een mogelijke oplossing hiervoor is het drukken van een unieke code op het getuigschrift (systeemaanpassing) en de inrichting van een (geautomatiseerd of telefonisch) proces.

Beslispunt 5: Het getuigschrift bevat een code waarmee instanties de echtheid kunnen verifiëren.

Hoe past de uitgifte van het getuigschrift in de totale interactie met ouders?

Zie bijlage 1: Hierin wordt de totale interactie met ouders uitgebeeld. De interactiemomenten rond het getuigschrift zijn aangegeven met een oranje markerings.

Wat is de vorm van het getuigschrift en wie ondertekent het getuigschrift

In bijlage 2 is een door communicatie opgesteld concept van het getuigschrift opgenomen. Hier worden nog, afhankelijk van de genomen besluiten de volgende zaken aan toegevoegd:

- Code voor verificatie juistheid
- De toeslagregeling waarop het getuigschrift betrekking heeft;
- De toeslagjaren waarop de verklaring.

Vaktechniek heeft aangegeven dat de logische keuze is om het getuigschrift te ondertekenen. Dit moet op het in de bijlage opgenomen concept getuigschrift nog worden aangepast.

Beslispunt 5: Gaat het SCT akkoord met de vorm van het getuigschrift en de (digitale) ondertekening hiervan door

***DISCLAIMER**

Er wordt nader uitgewerkt welke gevolgen het uitgeven van een dergelijke verklaring heeft voor de Belastingdienst en welke mogelijkheden er zijn voor het invullen en uitgeven van een dergelijke verklaring. Met daarbij worden de volgende risico's en gevolgen in kaart gebracht:

Risico 1) Strafrechtelijke gevolgen voor Belastingdienst: afgeven valse verklaring

Het risico op het afgeven van een valse verklaring kan strafrechtelijke gevolgen hebben voor de Belastingdienst. De Belastingdienst kan strafrechtelijke aangifte tegen zich krijgen in geval van het afgeven van een valse verklaring.

Risico 2) Civielrechtelijke gevolgen voor Belastingdienst: onrechtmatige verklaringen geven

Indien een derde rechtshandelingen aangaan met ouder op basis van een dergelijke verklaring, maar deze blijkt onrechtmatig te zijn afgegeven dan kan schade worden verhaald bij de Belastingdienst vanwege onrechtmatig handelen.

Uitgangspunt wordt nader onderzocht: *alleen in gevallen waar ouder ook baat heeft bij een dergelijke verklaring in de huidige situatie (bijv schuldenproblematiek), mogelijkheid geven om uit te geven. Het uitgeven van een verklaring is maatwerk.*

Bijlage 1 bij punt 2

Geen fraudeur getuigschrift interacties weergegeven in de ouderinteractie

Versie februari 2021

Dit is de interne versie van de ouderinteractie.

De content uit deze interne versie is de bron voor de externe versie.

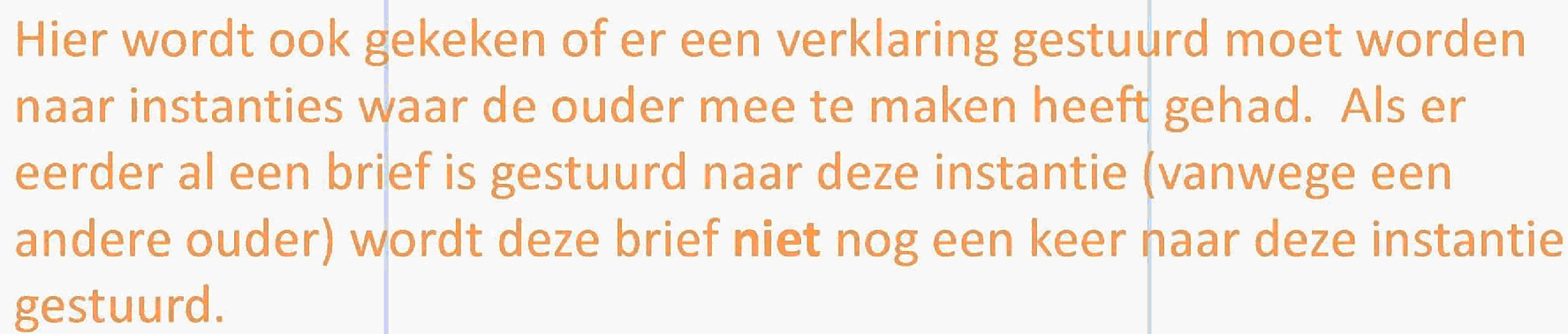
Dit overzicht is voor het SCT om aan te geven in welke fase van de reis de interactiemomenten plaatsvinden voor de "Geen fraudeur getuigschrift".

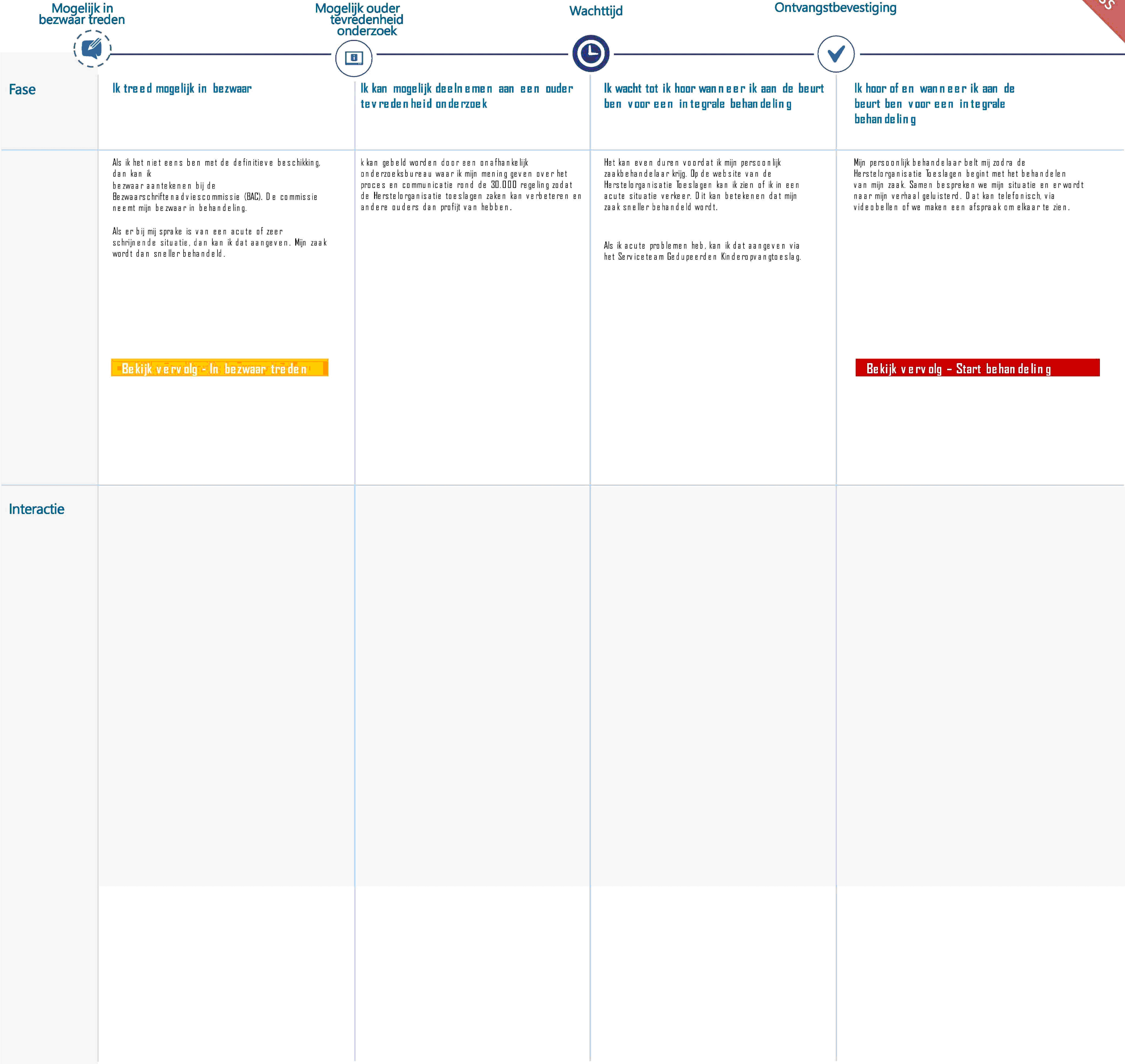
Let op: Er wordt nog gewerkt aan deze versie. Alleen de fasen in de reis kunnen gebruikt worden ter referentie. De inhoud wordt nog aangepast.

De interactiemomenten voor de "Geen fraudeur getuigschrift" zijn aangegeven met een oranje markering.

De sleutelinteractie "Geen fraudeur getuigschrift" bestaat uit 4 documenten:

- 1) Getuigschrift "geen fraudeur"
- 2) Foutief kenmerk voor instanties
- 3) OGS Onterecht beschikking
- 4) Excuusbrief

Start behandeling

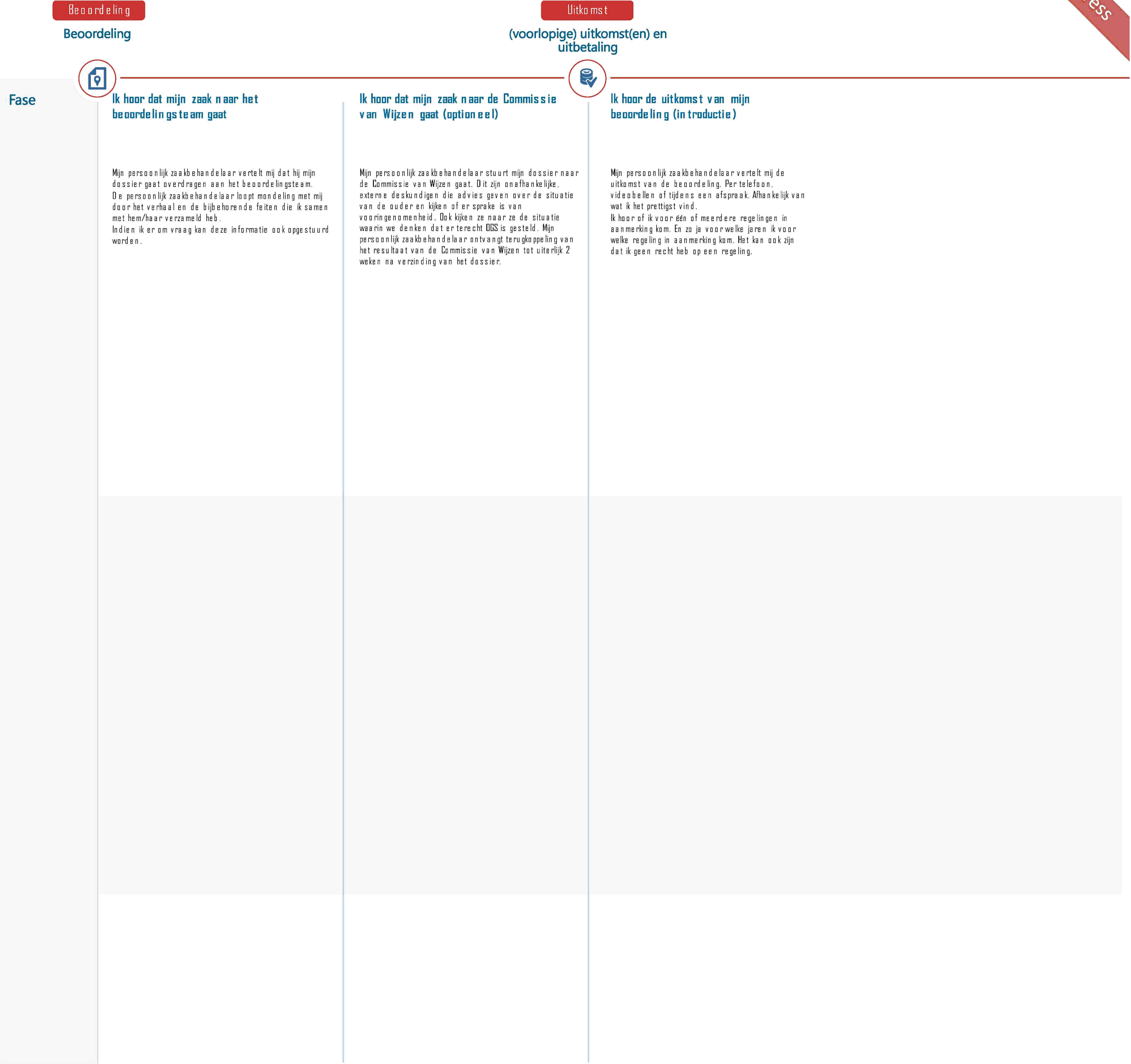
Kennismaken en luisteren

Onafhankelijke ondersteuning

Samenwerken aan herstel

Tussentijds contact

				
Fase	Ik maak kennis met mijn persoonlijk zaakbehandelaar	Mogelijk inschakelen extra ondersteuning	Ik bespreek mijn situatie met mijn persoonlijk zaakbehandelaar	Ik heb contact over de voortgang
	Mijn persoonlijk behandelaar belt mij zodra de Herstelorganisatie Toeslagen begint met het behandelen van mijn zaak. Samen bespreken we mijn situatie en er wordt naar mijn verhaal geluisterd. Dat kan telefonisch, via videobellen of we maken een afspraak om elkaar te zien. Als ik dat nog niet heb verteld vraagt mijn persoonlijk behandelaar hoe ik het liefst contact met hem wil houden. Ook vraagt hij of ik bij gesprekken een tolk nodig heb. Ik krijg ook te horen hoe ik kan wisselen van persoonlijk zaakbehandelaar, als ik dat wil. Wanneer ik gebruik maak van een gemachtigde neemt de persoonlijk zaakbehandelaar in het hele proces contact met deze persoon op. Mijn persoonlijk zaakbehandelaar geeft aan dat ik een verklaring kan krijgen waarin wordt aangegeven dat er geen sprake was van opzet of grove schuld bij mijn kinderopvangtoeslagen het ontstaan van het terug te betalen bedrag. In deze verklaring staat ook dat ik geen fraudeur ben, gebaseerd op een aantal feiten. Dit wordt een “Geen fraudeur getuigschrift” genoemd. Als ik hier behoefte aan heb krijg ik deze verklaring opgestuurd.	Mijn persoonlijk zaakbehandelaar kan verschillende organisaties inschakelen als ik dat wil. Die organisaties kunnen helpen met mijn problemen door de kinderopvangtoeslag. De gemeente kan mij bijvoorbeeld helpen bij problemen met schulden, werk, wonen of mijn gezin. Ik kan ook bij Slachtofferhulp Nederland terecht voor emotionele hulp en praktische oplossingen.	Samen met mijn persoonlijk zaakbehandelaar brengen we mijn situatie in kaart. Tijdens het gesprek kan ik aangeven dat ik nog aanvullende informatie heb of dat er misschien nog een jaar mist.	Tijdens het beoordelingsproces krijg ik van mijn persoonlijk zaakbehandelaar regelmatig te horen wat de status van mijn zaak is. Dat gaat via de telefoon, e-mail, videobellen of tijdens een ontmoeting. Net wat ik het prettigst vind. Ik kan ook zelf aangeven hoe vaak ik contact wil. Ook krijg ik na elk inhoudelijke gesprek een geschreven samenvatting. Ik kan altijd vragen om een gespreksverslag.
Interactie	 • Getuigschrift “Geen fraudeur”(#37) • Foutief kenmerk voor instanties (#47b) Afgifte verklaring aan ouders die al integraal worden beoordeeld of binnenkort integraal beoordeeld zullen worden. Hier wordt ook gekeken of er een verklaring gestuurd moet worden naar instanties waar de ouder mee te maken heeft gehad. Als er eerder al een brief is gestuurd naar deze instantie (vanwege een andere ouder) wordt deze brief niet nog een keer naar deze instantie gestuurd.			

Uitkomst

(voorlopige) uitkomst(en) en uitbetaling

Fase

Ik hoor het bedrag waarvoor ik in aanmerking kom door mijn compensatiebeoordeling

Ik hoor dat ik recht heb op compensatie omdat ik vooringenomen behandeld ben. Mijn persoonlijk zaakbehandelaar bespreekt met mij hoeveel compensatie ik krijg en wanneer. Compensatie zorgt altijd voor een uitbetaling en niet een vermindering van je schuld. Ik krijg altijd uitleg over de vervolgstappen en wat het voor mij betekent.

Als bevestiging krijg ik een brief met mijn voorlopige uitkomst. Daarin staat welke regeling of regelingen voor mij gelden en een uitleg over hoe dat bedrag is opgebouwd. Dat bedrag wordt ook al naar mij overgemaakt.

Deze uitkomst is voorlopig om nog even goed over alles na te kunnen denken. Hiervoor heb ik 6 weken bedenktijd. Daarin kan het zijn dat ik bedenk dat ik toch nog extra informatie heb. Waardoor ik misschien meer geld krijg. Dat kan ik dan altijd bespreken met mijn persoonlijk zaakbehandelaar.

De bezinningsperiode kan er niet voor zorgen dat de compensatie lager uitvalt. De voorlopige uitkomst en de definitieve uitkomst kan gelijk blijven of hoger uitvallen maar nooit lager. Ik krijg een brief met de voorlopige uitkomst en een betaling (voorlopige beschikking). Na 6 weken bezinningsperiode waarbij er geen nieuwe feiten aan het licht zijn gekomen krijg ik een definitieve beschikking van mijn compensatie. Mijn behandeling is nu afgerond.

en/of

Ik hoor het bedrag waarvoor ik in aanmerking kom door mijn hardheidsregeling beoordeling

Ik hoor dat ik recht heb op herstel omdat ik te hard getroffen ben doordat de wet te streng was of te streng werd uitgevoerd. Mijn persoonlijk zaakbehandelaar bespreekt met mij welk bedrag ik krijg en wanneer. Het kan ook zijn dat ik vermindering van mijn schuld krijg. Ik krijg dan geen geld terug, maar hoeft een minder groot of geen bedrag terug te betalen.

Ik krijg altijd uitleg over de vervolgstappen en wat het voor mij betekent.

Ik krijg een brief met de uitkomst en een betaling, indien dit van toepassing is (definitieve beschikking). Als ik geld krijg, een uitleg over hoe dat bedrag is opgebouwd. Dat bedrag wordt ook al naar mij overgemaakt.

en/of

Ik hoor het bedrag van tegemoetkoming omdat ik onterecht beschuldigd ben van opzet en/of grove schuld

Ik hoor dat ik recht heb op tegemoetkoming om ik te hard getroffen ben doordat de wet te streng was of te streng werd uitgevoerd. Mijn persoonlijk zaakbehandelaar bespreekt met mij hoeveel tegemoetkoming ik krijg en wanneer.

Het kan ook zijn dat ik vermindering van mijn schuld krijg. Ik krijg dan geen geld terug, maar hoeft een minder groot bedrag terug te betalen.

Ik krijg altijd uitleg over de vervolgstappen en wat het voor mij betekent. Ik krijg een brief met de uitkomst en een betaling, indien dit van toepassing is.

Als bevestiging krijg ik een brief met mijn uitkomst. Daarin staat welke regeling of regelingen voor mij gelden. En als ik geld krijg, een uitleg over hoe dat bedrag is opgebouwd. Dat bedrag wordt ook al naar mij overgemaakt.

Ik kom niet in aanmerking voor een regeling

Het kan ook zijn dat ik geen recht heb op een regeling. Is er geen sprake van compensatie of is mijn OGS kenmerk als terecht beoordeeld? Dan heeft de onafhankelijke Commissie van Wijzen bekeken of deze beslissing klopt en zorgvuldig genomen is.

Ik krijg altijd uitleg over de vervolgstappen en wat het voor mij betekent.

Interactie

Beschikking terecht/onterecht OGS (#42b, d)

OGS beschikking voor ouders die verder zijn beoordeeld in het integrale proces

Mogelijke
persoonlijke betalingsregeling

Fase

Mogelijke persoonlijke betalingsregeling

Het kan zijn dat ik ondanks het geld dat ik krijg een schuld overhoud. Samen met de Herstelorganisatie Toeslagen kan ik dan afspraken maken over een persoonlijke betalingsregeling. Een die past bij mijn financiële situatie. Na 2 jaar ben ik altijd van deze schuld af.

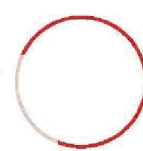
Vanuit de Herstelorganisatie toelagen, maar een ander dan de PZB-er, zal een voorstel doen voor een persoonlijke betalingsregeling, die past bij mijn financiële situatie.

Het klinkt nu alsof er een onderhandeling begonnen kan worden met UHT. Daarnaast is het volgens mij niet zo hard om te zeggen dat je altijd van deze schuld af bent. Heb deze vraag uitgezet.

Opmerking:
Afhankelijk van besluiten rondom schulden nader te bepalen.
Als schulden bij overheden en Belastingdienst worden
kwijtingescholden, dan geen persoonlijke
betalingsregeling.

Afhankelijk van besluiten rondom schulden nader te bepalen.
Als schulden bij overheden en Belastingdienst worden
kwijtgescholden, dan geen persoonlijke
betalingsregeling.

Werkelijke schade

Werkelijke schade

Als ik vind dat ik meer schade heb geleden dan ik vergoed krijg, dan kan ik dat aangeven bij mijn persoonlijk zaakbehandelaar. Hij of zij helpt mij dan met de voorbereiding van mijn verzoek voor werkelijke schade zodat de onafhankelijke Commissie van Werkelijke Schade (CWS) naar mijn zaak kan kijken. Ik kan mij ook zelf melden bij CWS. Ik heb hiervoor wel mijn beschikkingen van compensatie of O/GS tegemoetkoming voor nodig zodat CWS kan bepalen of ik meer schade heb geleden dan ik als compensatie of tegemoetkoming krijg.

Opmerking:
Afhankelijk van besluiten rondom werkelijke schade. Na dinsdag 2 feb eventueel meer bekend over mogelijke wijzigingen voor m.b.t. Tips voor deze fase

Afhankelijk van besluiten rondom werkelijke schade. Na dinsdag 2 feb eventueel meer bekend over mogelijke wijzigingen voor m.b.t. Tips voor deze fase

Afhankelijk van besluiten rondom
bezwaarproces
- duidelijkheid over de rol van PZB t.o.v.
bezwaarbehandelaar

Afronding

Afhankelijk van besluiten rondom afronding, overdracht en nazorg.
Punten waar naar gekeken moet worden:

- capaciteit (aantal beschikbare PZB)
- overdracht
- nazorg

☒ ik treed in bezwaar

Als ik het niet eens ben met de definitieve beschikking, dan kan ik bezwaar aantekenen bij de Bezwaarschriftenadviescommissie. De commissie neemt mijn bezwaar in behandeling.

Be kijk v e r v o l g - I n b e z w a a r t r e d e n

Afron din gs ge s pre k

Ik heb een afsluitend gesprek met mijn persoonlijk
zaakbehandelaar. Hierin bespreken we hoe het proces is
gegaan en of ik nog resterende vragen heb.

Als het niet eerder gebeurd is, vraagt mijn persoonlijk zaakbehandelaar of ik het goed vind dat ik mogelijk gebeld kan worden door een onafhankelijk onderzoeksbureau voor een korte enquête over mijn ervaring van de herbeoordeling.

Interactie

Excuse brief

Bijlage 2 bij punt 2

Verklaring

Amsterdam, 13 januari 2021

Geachte heer Janssen,

Hierbij verklaar ik, persoonlijk zaakbehandelaar van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen, namens de Belastingdienst, dat <naam>, geboren op <geboortedatum> in <geboorteplaats> met burgerservicenummer <burgerservicenummer> geen fraude heeft gepleegd met kinderopvangtoeslag en/of doelbewust een aanvraag voor kinderopvangtoeslag verkeerd of onvolledig heeft ingevuld ('opzet grove of schuld').

De Belastingdienst heeft in het verleden fouten gemaakt bij uw behandeling en dat spijt ons zeer.

<naam pzb'er>

Namens de staatssecretaris van Financiën

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Voorzitter

Aan de staatssecretaris van Financiën

Postbus 20018
2500 EA Den Haag
T 070 318 30 33

Den Haag, 4 februari 2021

Ala Gk

*L. groef mee in
SCT.*

Geachte mevrouw Van Huffelen,

Hierbij deel ik u mede dat dertig leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de wens te kennen hebben gegeven dat het ontwerp van het besluit van 14 december 2020 tot wijziging van het uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (bijlage bij Kamerstuk 35 574, nr. 20) aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen. De brief van de betreffende leden is voor uw informatie bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

Khadija Arib
De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

35 574 Wijziging van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en enkele andere wetten met het oog op verbetering van de uitvoerbaarheid van toeslagen (Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen)

Nr. 21 BRIEF VAN HET LID LEIJTEN C.S.

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 februari 2021

Overeenkomstig artikel 127 van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, verzoeken onderstaande leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hierbij om het ontwerp van het besluit van 14 december 2020 tot wijziging van het uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (bijlage bij Kamerstuk 35 574, nr. 20) bij wet te regelen en daarmee ter uitdrukkelijke goedkeuring voor te leggen.

Leijten
Alkaya
Beckerman
Jasper van Dijk
Futselaar
Van Gerven
Hijink
Karabulut
Van Kent
Kwint
Laçin
Marijnissen
Van Nispen
Van Raak
Asscher
Gijs van Dijk
Van den Hul
Kerstens
Kuiken
Moorlag
Nijboer
Ploumen
Van Esch
Ouwehand
Van Raan
Wassenberg
Azarkan
Kuzu
Öztürk
Van Kooten-Arissen

OMGEVINGSANALYSE Toeslagen

Analyseperiode van 8 februari – 15 februari

Belastingdienst – KI&S Webcare | Met input van Ministerie van Financiën

Belangrijkste aandachtspunten mediaberichtgeving

- Toeslagenaffaire was deze week regelmatig in het nieuws met verschillende onderwerpen als insteek. Waar de focus eerst vooral richting de politiek verschoof, is die nu voor een deel terug op de Belastingdienst. Er is vooral aandacht voor de onrust en onvrede op de werkvloer bij de Belastingdienst en zorgen in de Kamer over het verloop van de hersteloperatie.
- Verder veel aandacht voor het nieuws dat er een parlementaire enquête komt met brede steun in de Kamer.

Duiding & communicatieadvies

**I.s.m. Belastingdienst CDC Reputatiemanagement & Ministerie van Financiën
Directie Communicatie**

- -

Analyse mediaberichtgeving

Parlementaire enquête

- Er komt een parlementaire enquête over de toeslagenaffaire nadat een ruime Kamermeerderheid instemde met een voorstel daartoe van Renske Leijten (SP). Voor de zomer van 2022 moeten alle openbare verhoren worden gehouden.

Onrust organisatie

- Onder meer het FD meldt dat er spanningen spelen binnen de Belastingdienst. Vakbonden van overheidspersoneel hebben in een brandbrief aan [] laten weten dat de grens van wat Belastingdienstmedewerkers kunnen verdragen vanuit de politiek en de leiding van het ministerie van Financiën 'nagenoeg bereikt' is. Vooral het door de toeslagenaffaire ontstane beeld 'alsof alle medewerkers van de Belastingdienst discrimineren' zou tot boosheid en onrust leiden.

Zorgen over hersteloperatie

- Er zouden in de Kamer twijfels bestaan over de vraag of de Belastingdienst wel klaar is voor de hersteloperatie. Uit een rapport van een externe onderzoekscommissie dat staatssecretaris Van Huffelen met de Kamer gedeeld heeft, komt een vergelijkbaar beeld naar voren. Volgens het rapport staat de organisatie onder hoogspanning. Een combinatie van steeds veranderende of nieuwe politieke wensen en opdrachten, grote maatschappelijke druk op het schandaal en stroperige bureaucratie stijgt de medewerkers boven het hoofd, waardoor zij afhaken of dreigen uit te vallen. Het risico zou daarmee bestaan dat de organisatie daardoor 'voortdurend achter de feiten aan blijft lopen'.

Rechtsbijstand

- Slachtoffers van de toeslagenaffaire zou jarenlang de toegang geweigerd zijn tot rechtsbijstand. In de Tweede Kamer is met ontzetting gereageerd op het nieuws.

Fraudeurs

- Staatssecretaris Van Huffelen heeft aangegeven dat het onvermijdelijk is dat het geld dat bedoeld is voor de gedupeerde ouders ook bij fraudeurs terecht zal komen die een slaatje uit de situatie willen slaan. Uit de 18.000 gedupeerden die zich tot nu toe gemeld hebben voor compensatie, is tot nu toe zo'n 20 procent eruit gevist, bijvoorbeeld omdat ze geen kinderen

hebben of nooit kinderopvangtoeslag hebben gekregen. Het zal volgens Van Huffelen desalniettemin gebeuren dat er geld gaat naar mensen die er geen recht op hebben. De Kamer is kritisch, en vraagt zich af of de slinger na de te harde aanpak van fraudeurs nu niet te ver de andere kant uitslaat.

Rechtsbijstand

- Op AD en gelieerde regionale dagbladen als Tubantia verscheen een kritische column over de nieuwe campagne van de Belastingdienst waarin ouders met kinderopvangtoeslag worden opgeroepen hun gegevens vaker te checken. De campagne zou een teken zijn dat de 'antenne' van de fiscus kapot is, omdat de toeslagenaffaire niet te wijten was aan lakse ouders, maar aan 'onterechte fraudeverdenkingen en de genadeloos harde fraudeaanpak van de Belastingdienst'.

Online reacties

- Op de Facebookpagina Herstel Kinderopvangtoeslag is een post geplaatst over een poging tot phishing. Hierop werd veelvuldig gereageerd.
- Lilian Marijnissen (SP) Schrijft op Twitter dat het belangrijk is dat er een parlementaire enquête komt om de onderste steen boven te krijgen

Auteur (functie)	Onderwerp	Volgers	Bericht
Herstel Kinderopvangtoeslag	Phishing	1.575	We hebben van verschillende ouders gehoord dat zij vreemde telefoontjes, e-mails, sms'jes of appjes hebben gekregen over hun herstel. Bijvoorbeeld over de €30.000 of andere compensatie. Berichten die achteraf niet van de Uitvoeringsorganisatie Toeslagen Herstel (UHT) bleken te komen. Let daarom altijd goed op met wie je contact hebt. En aan wie je bepaalde gegevens geeft. Lees op onze site wat je kunt doen als je het gevoel hebt dat er iets niet klopt
Lilian Marijnissen (SP)	Parlementaire enquête	46.4K	Belangrijk dit. Er komt een parlementaire enquête naar de fraudebestrijding bij overheidsdiensten. De Kamer neemt onze motie aan en zet het zwaarste middel in. De onderste steen moet boven.
	Parlementaire enquête	16.1K	Luisteren naar de uitvoering, zeiden ze. Meer aandacht voor kwaliteit van wetgeving, predikten ze. Zie hoe die nobele voornemens van de politiek uitpakken bij de compensatieregeling. Nu al voer voor de volgende parlementaire enquête.

Tabel 1: selectie van relevante tweets

FACTSHEET

COMMUNICATIE

HERSTEL KINDEROPVANGTOESLAG

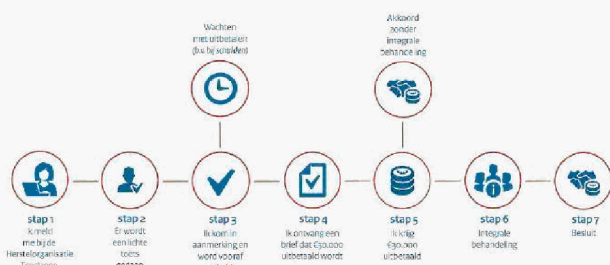

8 FEBRUARI - 15 FEBRUARI 2021

NIEUWS, BLOGS, TWEETS, VIDEO

- **Nieuwsbericht:** [Uitbetaling €30.000 op 17 februari](#)
- **Nieuwsbericht:** [Telefoontjes over €30.000](#)

Het Toeslagen Herstel Proces

WEBSITES

Toeslagen/herstel

Aangepast/aangevuld:

- [Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag](#)
- [Overzicht contact met ouders](#)
- [Iemand machtigen](#)
- [Planning herstel](#)

**Wij bellen
over de €30.000
met nummer:**

**055-
5434704**

Website Toeslagen/herstel

Bezoeken: 22.002

Unieke bezoekers: 10.657 (wk 5 - 11.303)

Facebook

- Volgers: 1.820 (wk 5 - 1.667)
- Vind-ik-leuks: 1.560 (wk 5 - 1.432)
- Grootste bereik: 'Proces van € 30.000' 3.154 bereikt, 91 reacties, 13 x gedeeld

Twitter @toeslagherstel

- 536 volgers (wk 5 - 483)

FACEBOOK

[Facebookpagina Herstel](#)

[Kinderopvangtoeslag](#)

- Post: Dit is het proces van het uitbetalen van de €30.000
- Post: Telefoontjes komen van nummer 055 – 543 4704
- Post: Verdachte berichten

In 5 stappen naar €30.000

INTERN

- Nieuwsbrief UHT
- 2e Webex PZB
- Webinar Ouderinteractie
- Webex 1e ronde tafelgesprek UHT
- Factsheet communicatie-activiteiten
- UHT Mail 2 all

STAKEHOLDERS, POLITIEK

- Mailing stakeholders: follow-up online bijeenkomst 8-2
- Kamerbrief Schuldentraject en amendement
- Gesprek met lotgenoten KOTA

**Verdachte
berichten?**

Bijlage 3 bij punt 3D

2-wekelijkse update Schuldenproblematiek

16-02-2021

Veel ouders die in de problemen kwamen met de kinderopvangtoeslag hebben schulden. Normaal moeten burgers compensatie gebruiken om hun schulden te betalen. In dit geval houden veel ouders niets of weinig van hun compensatie over. Daarnaast zijn ze misschien ook niet van al hun schulden af. En dat is juist wat het kabinet wel wil: een nieuwe start, zonder schulden. Voor alle gedupeerde ouders.

Om te zorgen voor een nieuwe, schulden-vrije start krijgen alle gedupeerde ouders een minimumbedrag van €30.000 euro. Ook heeft het kabinet op 18 januari besloten dat publieke schuldeisers de schulden van de gedupeerde ouders en hun partners kwijtschelden (tenzij die schulden het gevolg zijn van ernstig misbruik). Dit geldt voor de Belastingdienst en Toeslagen, maar ook voor UWV, het CAK, DUO, en de Sociale Verzekeringsbank. Op dit moment zijn of worden al deze schulden tijdelijk stopgezet, tot ze definitief kunnen worden kwijtgescholden.

Het CJIB onderzoekt nog welke openstaande boetes kunnen worden kwijtgescholden. Ook de VNG heeft gemeenten met klem opgeroepen om de gemeentelijke vorderingen te laten vallen. De Unie van Waterschappen besluit nog deze maand in haar ledenvergadering of ze schulden gaat kwijtschelden. Met private schuldeisers zijn we op dit moment nog in gesprek.

De afgelopen weken is hard gewerkt om de beslissingen van het kabinet van 18 januari uit te werken, en te zorgen voor een integrale oplossing voor alle schulden van alle gedupeerde ouders. Dat gaat verder dan alleen het maken van afspraken met de grote publieke en private partijen. Die oplossing zoeken we samen met u, onze ketenpartners: het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), het ministerie van Binnenlandse Zaken, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en andere relevante partijen zoals de branchevereniging voor schuldhulpverlening, sociaal bankieren en bewindvoering (NVVK).

Die samenwerking met u is voor ons van groot belang, en we hechten hier enorm aan. Daarom willen we u via deze update graag informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de schuldenproblematiek: wat is er besloten, welke vragen staan nog open en hoe gaat het met de voortgang en planning?

IN DEZE UPDATE ANTWOORD OP DE VRAGEN:

- **Om welke schulden gaat het?**
- **Hoe gaan we de publieke schulden kwijtschelden?**
- **Wat doen we met schulden bij private partijen?**
- **Waar kunnen ouders terecht?**
- **Wat gebeurt er tijdens de afkoelingsperiode / adempauze?**

BELEID -

OM WELKE SCHULDEN GAAT HET?

- Er is een beleidsnotitie opgesteld, die met de Tweede Kamer is gedeeld. In deze notitie staat wat we precies verstaan onder het “kwijtschelden van schulden bij Belastingdienst en Toeslagen”.

- We werken nauw samen met de ministeries en uitvoeringsorganisaties - UWV, het CAK, DUO, het CJIB en de Sociale Verzekeringsbank - om vast te stellen welke schulden er nu wel, en welke er niet onder de maatregel vallen. Daar is inmiddels een eerste overzicht van gemaakt, dat begin maart wordt vastgesteld. Dan wordt ook een besluit genomen over de financiële afwikkeling.

HET KWIJTSCHULDEN VAN PUBLIEKE SCHULDEN

- Op 18 januari is besloten dat Belastingdienst en Toeslagen alle schulden van de gedupeerde ouders en hun partners kwijtschelden. Tenzij die schulden het gevolg zijn van ernstig misbruik.
- Dit geldt ook UWV, het CAK, DUO, en de Sociale Verzekeringsbank. We weten nog niet precies hoe lang het duurt voordat alle schulden daadwerkelijk kunnen worden kwijtgescholden. Dat kwijtschelden kan namelijk pas als het beleid hiervoor is vastgesteld én de verschillende uitvoeringsorganisaties

daar klaar voor zijn.

- Daarom worden schulden in eerste instantie gepauzeerd.
- Op dit moment hebben de Belastingdienst en Toeslagen alle invorderingen al gepauzeerd. Een deel van de uitvoeringsorganisaties heeft dat intussen ook gedaan, een paar zijn daar nu mee bezig.
- De gemeenten hebben aangegeven dat ze voornemens zijn om ook gemeentelijke schulden van gedupeerde ouders kwijt te schelden. Voordat daarmee gestart kan worden, is ook hier eerst beleid en voorbereiding nodig.

AFSPRAKEN MET PRIVATE PARTIJEN

- We spannen ons op dit moment tot het uiterste in om ook met private partijen afspraken te maken over openstaande schulden en om daar samen een goede strategie voor te bepalen.
- Onze ambitie daarbij is een nieuwe, schuldenvrije start.

- We zijn intussen in gesprek met een groot aantal (koepels van) private schuldeisers, zoals banken, zorgverzekeraars, woningbouwcorporaties, en telecombedrijven. Maar ook met belanghebbenden als kredietbanken, deurwaarders, incassobureaus en BKR.

ONDERSTEUNING OUDERS

- Al ver vóór de beloften van het Kabinet in het kader van de Catshuisregeling, zijn er processen en werkwijzen ingericht om gedupeerde ouders zo goed mogelijk te ondersteunen tijdens het herstelproces.
- Door het besluit om ouders nu snel €30.000 uit te gaan betalen én de belofte om hen te helpen bij een nieuwe, schuldenvrije start, is het speelveld veranderd en moeten sommige werkprocessen worden aangepast. En komen er nieuwe bij.
- Zo worden nu alle ouders gebeld vóórdat de €30.000 wordt overgemaakt,

onder andere om te vragen of iemand problematische schulden heeft. Als de ouder de betaling daarom – of om een andere reden – nu liever nog niet wil, dan kunnen we de betaling op verzoek van de ouder uitstellen.

- Over al deze veranderingen in het proces, en over alle nieuwe regelingen, willen we de ouders goed informeren. Dat doen we intussen al via de website, via ouderwebinars, en via social media.
- Daarnaast zijn we met onze partners, de VNG, de gemeenten en de departementen aan het onderzoeken wat de beste manier is om gedupeerde ouders met schulden zo snel mogelijk te helpen.

AFKOELINGSPERIODE

- We zijn eind januari begonnen met het uitbetalen van de €30.000 aan ouders. We zijn gestart met kleinere groepen ouders, maar we willen natuurlijk zo snel mogelijk ook grote groepen ouders kunnen uitbetalen. En er daarbij zeker van zijn dat er op dit geld geen beslag kan worden gelegd.
- Op 8 februari jl. hebben de Kamerleden Ladders en van Weyenberg daarom een amendement ingediend. Daarin stellen ze voor om in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen een moratorium (afkoelingsperiode) op te nemen. In die tijd kunnen de schulden van de ouders dan zoveel mogelijk worden opgelost, samen met de schuldeisers.
- Wij delen de gegevens van gedupeerde ouders met verschillende overheidsorganisaties: UWV, DUO, het CAK, het CJIB

en de gemeenten. Het gaat hierbij om naam, BSN, geboortedatum, telefoonnummer en e-mailadres. Zo kunnen deze organisaties controleren of deze ouders openstaande schulden bij hen hebben, en deze pauzeren (en eventueel later kwijtschelden). De Autoriteit Persoonsgegevens, de organisatie die toezicht houdt op de privacyregels, heeft dit goedgekeurd.

- We kunnen door de privacy-wetgeving de persoonsgegevens van gedupeerde ouders niet zomaar delen met organisaties buiten de overheid. We zoeken nog uit hoe we ook deze andere organisaties kunnen helpen.
- Op of net na 17 februari krijgt een groep van ruim 1200 ouders 30.000 euro uitbetaald. Op of net na 25 februari vindt een betaling plaats aan ca 1500-2000 ouders. De betalingen daarna zijn op 9 maart, 24 maart, 12 april en 22 april.

Dit is een uitgave van de **Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT)**

Bijlage bij punt 4A1

Vergadering van: 20 januari 2021
Plaats: MS Teams

Voorzitter:
Notulist:

Ouderpanel gedupeerde kinderopvangtoeslag

Aanwezig:

Afwezig: -

1. Welkom en opening

De voorzitter heet de aanwezigen hartelijk welkom en opent de bijeenkomst. Vandaag zou aansluiten, maar deze is helaas niet aanwezig in verband met omstandigheden. Wel aanwezig is en nieuw panellid

2. Agendapunten

2.1 Notulen bespreken

Er zijn geen opmerkingen over de notulen van bijeenkomst 10 op 16 december 2020.

Reactie op kritieken en adviezen

De adviezen welke het panel 16 december heeft uitgebracht zijn opgepakt. Er is een lijst met CAF-codes toegezonden en er is terugkoppeling geweest over de brief kenmerk. Beide terugkoppelingen zijn nog niet concreet en vragen om verdere uitleg.

Advies

1. Concreet antwoord op de vraagstelling: waarom het kenmerk op de brief van de ouder niet altijd overeenkomt met het kenmerk -op dezelfde brief, welke de persoonlijk zaakbehandelaar in het systeem kan in zien.

2.2 Terugkoppeling CAF-codes en brief kenmerk -

Het ouderpanel heeft een lijst ontvangen met daarin een overzicht van alle CAF-namen en nummers. In de terugkoppeling van staat dat enkele namen zijn weggelakt omdat deze te herleiden waren naar houder/ouder(s)/kinderopvangorganisatie en in enkele gevallen zelfs verwezen naar medewerkers van Toeslagen.

Het panel concludeert dat de toegezonden lijst niet de transparantie geeft waarnaar is gevraagd. Het is belangrijk om te weten welke kinderopvangorganisatie/gastouderbureau er achter elke CAF-code zit, zodat je als ouder weet of jij wel of er een degelijk fraudeonderzoek heeft plaatsgevonden. Dat zeggende is het belangrijk dat de Belastingdienst zich niet verschuilt achter privacy en wetgeving, gezien het in feite afgeronde procedures zijn en betrokkenen op de hoogte zouden moeten zijn.

Advies

1. Volledige inzage in de CAF-codes: koppeling tussen CAF en kinderopvangorganisatie / gastouderbureau.

2.3 Terugkoppeling mandatering gezant gemeenten -

hebben met hebben contact gehad over de mandatering. De terugkoppeling die vanuit het panel kwam was om het panel er meer bij te betrekken.

Ouderpanel gedupeerden kinderopvangtoeslag

Om haast te maken is het idee om dit zo snel mogelijk te doen. zullen hier het voortouw in nemen. Beide doen dit in hun eigen regio. Als dit goed werkt dan gaan we dit over het panel uitspreiden.

We zien in hoe sterk de mond-op-mondreclame op dit moment is bij de ouders. Ervaringen worden via sociale media en Whatsapp-groepen gedeeld. Dit is zelden positieve reclame. Het panel stelt zich graag beschikbaar om het gezicht te zijn voor Toeslagen Herstel, met een kanttekening. Het panel is van mening dat als wij de media opzoeken met het verhaal dat men zich moet melden, dan moet de Belastingdienst wel de beloftes waar kunnen maken.

Zolang er geen gezant is melden we misverstanden: slechte communicatie of uitspraken van gemeenten en andere betrokkenen bij

2.4 Slachtofferhulp Nederland -

Sinds december 2020 is Slachtofferhulp Nederland, hierna SHN, betrokken bij het ondersteunen van gedupeerden ouders. Het is met name gericht op de emotionele ondersteuning, gezien UHT de financiële afwikkeling doet. Er is op dit moment nog niet veel animo bij ouders om hier gebruik van te maken omdat er nog geen sprake is van verwerking omdat voor ouders het (financiële) proces nog loopt.

In september 2020 heeft het ouderpanel gesproken over het belang van lotgenotencontact. Dit kan SHN aanbieden in twee vormen:

- Online Community, digitaal platform. Hier is er sprake van een beveiligd digitaal platform waar ouders hun ervaringen kunnen delen. Deze fora worden gemodereerd en zouden met behulp van ervaringsdeskundige ingericht kunnen worden m.b.t thema's en dergelijke. Dit middel zou, in vergelijking met de huidige sociale media platformen die gebruikt worden om met elkaar in contact te blijven, veiliger zijn;
- Fysieke groepen, face tot face. Deze vorm wordt op dit moment niet geadviseerd omdat dit gericht is op verwerking terwijl daar voor sommige ouders nog geen sprake van is.

De voorkeur gaat uit naar de online community. Het werven van ouders via deze weg kan van toegevoegde waarde zijn, mits er gewerkt wordt met goede ambassadeurs en de gezant. Het platform zou een goede basis kunnen zijn om de informatie stroom en communicatie wat minder rauw te laten verlopen dan in bijv. Facebook-groepen. Op termijn kan, zeker in steden met veel gedupeerden, wellicht een lokaal lotgenotengroep opgezet worden.

Advies

1. Zorg voor ambassadeurs die betrouwbaar en zichtbaar zijn.
2. Contact houden: het delen van dit middel is een ding maar het goed in stand houden is een tweede. Het ouderpanel is bereid dit breed en positief te delen via media en andere kanalen, maar dan moet het wel in de breedste zin verder uitgewerkt worden.

2.5 Terugkoppeling O/GS kwalificatie -

heeft het ouderpanel tijdens de bijeenkomst van 10 december 2020 uitleg gegeven over de O/GS-kwalificatie. Deze kwalificatie is in veel gevallen onterecht genoteerd en hiervoor wil de Belastingdienst haar excuses voor aanbieden. Het ouderpanel heeft toen geadviseerd om mee te kijken naar dit getuigschrift.

Er is op dit moment een brief opgesteld waarin staat dat er te snel is uitgegaan van O/GS en dat het de Belastingdienst spijt. Deze brief kan de ouder meenemen naar instanties of organisaties als bewijsvorming.

Het panel vindt de brief een mooie basis, maar mist het stuk waar letterlijk staat dat een ouder onterecht als fraudeur is aangemerkt. Dit is voor veel ouders erg belangrijk en zou juist in een brief als deze benoemd moeten worden. geeft aan dit uit te zoeken en aan het panel terug te koppelen.

Advies

1. Het is voor veel ouders die onterecht als fraudeur zijn bestempeld belangrijk dat dit ook zo wordt benoemd. Het panel adviseert dan ook om dit expliciet zo te benoemen in een getuigschrift.
2. Leg in de werkwijze niet alleen de taak bij de ouder. Maak het voor instanties en organisaties mogelijk om zelf het getuigschrift op te vragen bij de Belastingdienst.

2.6 Documentaire Kinderopvangtoeslag affaire

De impact van de kinderopvangtoeslag affaire is groot. Voor veel ouders en betrokken zijn er nog altijd heel veel vragen en onzekerheden. Onderling heeft het ouderpanel dit met regelmaat besproken en kwam voorzitter met het voorstel om een documentaire te maken. Dit bestaat uit een aantal afleveringen, waarin elke keer 1 of meerdere ouders op zoek gaan naar verklaringen, en daarvoor in gesprek gaan met de partijen die hier een rol in gespeeld hebben. Dat kunnen bewindspersonen zijn, politici, topambtenaren, uitvoerende ambtenaren, maar ook vertegenwoordigers van het recht, ombudsman, rekenkamer, etc. We vragen een gerenommeerd documentaire maker het voorstel concreter te maken (opzet, planning, kosten, deelname, verspreiding).

Het ouderpanel vindt dit een goed idee en zou graag betrokken worden bij dit project. Zowel voor als achter de camera kan er goed meegedacht worden vanuit onze positie. Ook zien wij dit als een mooi en krachtige afsluiting voor de immateriële verwerking.

Advies

1. Het ouderpanel wil dat een dergelijke documentaire wordt gemaakt, en dat daarvoor de ondersteuning beschikbaar wordt gesteld.

2.7 Gevraagd advies AP-rapport terugkoppeling

Gezien de veranderingen naar aanleiding van de Catshuis regeling (met name dat hardheid van het stelsel en vooringenomen handelen beide leiden tot toegang tot CWS) is de dringendheid van het verzoek van A. van Huffelen om met een notitie te komen

over de vraag hoe om te gaan met mogelijke concrete voorvallen van discriminatie afgenomen. Dit is nog meer zo, nu de commissie van de rechten van de mens bereid is concrete voorvallen van discriminatie te onderzoeken. Alle gedupeerde ouders hebben hiervoor toegang tot deze commissie. zullen hun notitie volgende keer afrondend voorleggen.

2.8 Schulden bij gedupeerden

Gedupeerden lopen het risico dat als de compensatie uitbetaald wordt, dat dan alles naar de schuldeisers gaat. Daarvoor was een werkgroep, mede op initiatief van gevormd om te komen met voorstellen. Door politieke commotie zijn die voorstellen ingehaald door de politieke werkelijkheid. Nu ziet het er naar uit dat veel meer partijen de schulden kwijtschelden. Dat is op zich goed voor de ouders, maar de commotie veroorzaakte wel onrust, en nu duurt het wat langer voordat er duidelijkheid komt. Hier is de staatssecretaris hard voor aan de slag.

2.9 Benadering onbetrouwbare juridische ondersteuning

Sinds de bekendmaking van de 30.000 regeling zijn er meer onbetrouwbare juristen naar vorgekomen. Er zijn een aantal namen, bekend bij de voorzitter, waar gedupeerde ouders voor moeten waken. Het advies van de voorzitter is om bij misstanden dit direct aan te kaarten en om ouders te wijzen op wel betrouwbare bronnen.

Begin februari zal er vanuit UHT meer bekend worden gemaakt over een regeling met betrekking tot de rechtsbijstand. Op deze manier kunnen ouders bij worden gestaan door betrouwbare juridische bronnen. Deze wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Financiën. Ouders krijgen het dringende advies om aan hun advocaat te vragen, liefst schriftelijk, of deze advocaat volgens die regeling bereid is te werken.

2.10 Facilitaire zaken

- Huidige stand van zaken leden

Tijdens de vergadering van 10 december 2020 heeft de voorzitter aangegeven dat we afscheid zullen nemen van . Inmiddels hebben we voor haar plaats een nieuw panellid mogen verwelkomen. Welkom !

- Vaststellingsovereenkomst

De vaststellingsovereenkomst is besproken met het panel en zal deze week volgen via de post. Het panel is het eens met de uitwerking.

3. Rondvraag en w.v.t.t.k

Geen bijzonderheden.

4. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en aanwezigheid. De volgende vergadering zal plaatsvinden op 17 februari 2021 van 18:00-21:00 uur. Locatie: MS Teams.

Bijlage bij punt 4A2

Gesprek Ouderpanel Kinderopvang Toeslag met Minister-President

Datum: 11 februari 2021

Plaats: Webex

Voorzitter:

Notulist:

Ouderpanel gedupeerde kinderopvangtoeslag

Aanwezig:

1. Welkom en opening

De voorzitter heet de aanwezigen hartelijk welkom en opent de bijeenkomst. Vandaag gaat het ouderpanel in gesprek met Minister-President Mark Rutte en staatssecretaris Alexandra van Huffelen. Er zijn een aantal punten voorbereid die vanavond besproken zullen worden. Tijdens de volgende bijeenkomst zullen we meer tijd besteden aan de achtergronden en verhalen van de leden van het ouderpanel.

2. Minder grote veranderingen waardoor het herstelproces vertraagd

Het ouderpanel vraagt of er op dit moment geen grote beslissingen meer genomen kunnen worden die voor onrust en prikkelingen zorgen bij de gedupeerde ouders. Er komen veel berichten van ruimer en sneller compenseren tot kwijtschelding van schulden, maar in de praktijk zet dit nog altijd niet veel zoden aan de dijk. En lijkt het in veel gevallen alleen maar meer onrust te creëren. De onrust ontstaat bij ouders onderling via social media, maar ook via de persoonlijk zaakbehandelaar/contactpersoon. Er is geen eendracht van de organisatie, vaak omdat er te veel ingrijpende veranderingen achtereen zijn. Het ouderpanel legt daarom bewust het verzoek neer om nu eerst te concentreren op de zaken en regelingen die lopen en deze te verbeteren.

Staatssecretaris benoemt dat ze deze signalen ook van de medewerkers van UHT heeft ontvangen. Ook zij geven aan geen nieuwe werkwijze te willen. Dit begrijpt ze en trekt hier lering uit. Ze geeft hierbij aan dat er op dit moment geen grote beslissingen zullen volgen en dat er goed overleg zal plaatsvinden voordat er zaken naar buiten komen.

Staatssecretaris geeft aan dat er nog drie grote onderwerpen in het vooruitzicht zijn: schulden en juridische ondersteuning, ex-partners en de kindregeling. Ze zegt hierbij dat ze deze zaken goed gaan uitwerken voordat ze uitgerold worden. Minister-President stemt hiermee in.

Het ouderpanel geeft aan dat zij graag een meer participerende rol zouden krijgen bij het ontwikkelproces, zeker als er sprake is van diverse, complexe situaties zoals ex-partners.

Ouderpanel gedupeerden kinderopvangtoeslag

Datum: 11 februari 2021

Plaats: Webex

Voorzitter:

Notulist:

3. Catshuisregeling Kinderopvangtoeslag

In december 2020 is het nieuws naar buiten gebracht dat ouders sneller gecompenseerd zullen worden. Een van die afspraken is dat alle gedupeerde ouders zo snel mogelijk €30.000 krijgen. Helaas zijn er signalen van ouders waaruit blijkt dat de betaling nog altijd niet zo soepel loopt zoals uitgedragen.

- Geen uitbetaling na aanvraag integrale toetsing: Een aantal ouders hebben van de contactpersoon te horen gekregen dat de uitbetaling niet gedaan kan worden wanneer de ouder aangeeft dat de €30.000 niet toereikend is.

Het ouderpanel benadrukt dat dit in strijd is met de animatie preview die de afgelopen week is beoordeeld. Daarin staat onder andere dat een ouder zelf aan kan geven dat ze géén verdere behandeling willen, het volledige compensatie bedrag wordt dan uitgekeerd, en de ouder kan hier tot 1 januari 2024 op terugkomen. En dat wanneer een ouder denkt wél recht te hebben op meer compensatie, de integrale behandeling volgt ná de uitbetaling van de €30.000.

Staatsecretaris geeft aan dat ouders waarbij sprake is van bovenstaande situatie zij contact kunnen opnemen met hun contactpersoon en met de eerst volgende betaalronde mee kunnen. Hetgeen gesignaleerd wordt is niet de bedoeling.

- Geen uitbetaling in verband met kruising oude werkwijze: De tweede groep ouders die geen uitbetaling ontvangen, zijn ouders die al een persoonlijk zaakbehandelaar hadden voor de Catshuisregeling en in afwachting waren op een berekening conform oude werkwijze. Zij hebben van hun persoonlijk zaakbehandelaar te horen gekregen dat zij op dit moment onder op de stapel liggen omdat ze druk zijn met de uitbetalingen van €30.000.

Staatsecretaris geeft aan dat ze hiernaar moet kijken om te beoordelen hoe dit komt.

stelt voor om een aantal namen en BSN nummers terug te koppelen aan de staatssecretaris om de casussen goed te kunnen bekijken.

4. Kwijtschelding schulden Belastingdienst

Er is onduidelijkheid over het kwijtschelden van schulden bij de Belastingdienst. Gedupeerde ouders vragen zich af of schulden die buiten de 'compensatie periode' vallen ook worden kwijtgescholden.

Staatsecretaris is hier heel duidelijk over. De afspraak bij de Belastingdienst en Toeslagen is dat alle schulden bij de Belastingdienst en Toeslagen van de gedupeerde ouders worden kwijtgescholden. Ook als de schuld buiten de 'compensatie periode' valt. Echter schulden die zijn ontstaan door ernstig misbruik zijn uitgesloten.

Datum: 11 februari 2021

Plaats: Webex

Voorzitter:

Notulist:

5. Commissie werkelijke schade

- Status aanvraag: Voor ouders die een verzoek in hebben gediend bij de Commissie werkelijke schade is er op dit moment weinig zicht op hun dossier. Het is namelijk voor zowel de gedupeerde ouder als voor de persoonlijk zaakbehandelaar niet mogelijk om het dossier te volgen. Het ouderpanel stelt daarom voor dat er een vast contactpersoon of volgsysteem beschikbaar wordt gesteld zodat een ouder te allen tijde zicht heeft op zijn dossier.

Staatsecretaris gaat achterhalen of er via het secretariaat ingeregeld kan worden dat een persoonlijk zaakbehandelaar contact op kan nemen over de status van een aanvraag. Kanttekening is dan wel dat hier een reactietermijn aangehangen moet worden zodat een gedupeerde ouder niet onnodig lang moet wachten op een statusupdate.

- Rol persoonlijk zaakbehandelaar: Gedupeerde ouders vragen zich af waarom de persoonlijk zaakbehandelaar niet mee kan en mag beoordelen bij het verzoek aan de Commissie werkelijke schade.

De persoonlijk zaakbehandelaar kan een gedupeerde ouder niet inhoudelijk begeleiden bij de Commissie werkelijk schade omdat het een ander soort informatie is, welke in vele gevallen te complex is om te beoordelen. Daarvoor is de Commissie werkelijke schade in het leven geroepen. Indien een ouder juridische ondersteuning nodig heeft kan dit onder andere via de raad van rechtsbijstand.

6. Ouderpanel

Het ouderpanel geeft aan dat zij graag actief betrokken willen worden bij het herstelproces. Het is ook aan de Belastingdienst en het Ministerie om een sterkere positie voor het panel te creëren. Het panel bestaat uit 12 diverse ouders, uit verschillende delen van het land. En dragen graag de positieve en juiste informatie uit. Leden zijn bijvoorbeeld al in gesprek met de afdeling communicatie om per provincie via de media een oproep te doen zodat ouders zich gaan melden. Als panel willen we echter niet oproepen om te melden als er geen concrete eendracht is binnen onder andere de gemeenten. sluit graag aan tijdens een overleg met VNG om dit punt nogmaals duidelijk te maken

7. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en aanwezigheid. De volgende bijeenkomst met Minister-President Mark Rutte en staatssecretaris A. van Huffelen zal plaatsvinden op 30 maart 2021. Locatie: Catshuis.

Bijlage bij punt 4A3

(CONCEPT) Agenda Ouderpanel Kinderopvangtoeslag

Datum : 17-02-2021

Tijd : 18:00 – 21:00

Locatie : Microsoft Teams | Digitaal

Aanwezigen :

Te gast :

	Tijden	Inhoud	Notities/bijlagen
Aanvang	18:00 uur	Welkom/Openening	
Agendapunten	18:00-18:05	- Vergaderagenda doornemen. (B.1)	
	18:05-18:10	- Notulen Ouderpanel bijeenkomst 20 januari 2021 (B.2)	Zijn er opmerkingen?
	18:10-18:15	- Overzicht kritieken/adviezen Ouderpanel bijeenkomst 20 januari 2021 (B.3)	Bespreken
Inhoudelijke behandeling agendapunten	18:15-18:45	- Ter informatie: a. Motie 33510-43 (B.4) b. AEF-rapportage (B.5) c. Onderzoek Motivaction (B.6)	zal dit toelichten
	18:45-19:00	- 5 ^e voortgangsrapportage	zal dit toelichten
	19:00-19:15	- Kindregeling – stand van zaken	zal dit toelichten
	19:15-19:45	- Officiële verslag op AP-rapportage (B.7)	zullen dit toelichten
	19:45-20:00	- Catshuis gesprek zaterdag 06-02-2021	zullen dit toelichten
	20:00-20:15	- Ouderpanel in gesprek met Mark Rutte 1. Informele kennismaking (digitaal): do. 11-02-2021 van 19:15-20:15 uur 2. Diner Catshuis (Max. 8 personen): di. 30-03-2021 van 18:00-20:30 uur	1. Terugkoppeling? 2. Wie gaat naar het diner?
	20:15-20:30	- Werkwijze ouderpanel aanpassen o.a. deelname aan brainstormsessies/ werkgroepen over onderwerpen die beleidsmatig nog uitgewerkt moet worden	zal aansluiten
Facilitaire zaken	20:30-21:00	- Voorzitterschap Ouderpanel: stopt met zijn functie als Regionaal Ombudsman per 01-09-2021 - W.v.t.t.k.	zal dit toelichten
Sluiting	21:00 uur	Sluiting	

Bijlage bij punt 4B2

Bestuurlijk overleg VNG-Rijk over hersteloperatie Kinderopvangtoeslag 3 februari, 20.30 – 21.50 uur

Concept verslag

Deelnemers Rijk:
Minister BZK (vz)
Minister SZW
Staatssecretaris Toeslagen&Douane

Deelnemers VNG

1. Opening en mededelingen

Minister BZK opent de vergadering en verwijst naar het vorige gesprek op 25 januari. We zijn nu 1,5 week verder en het is goed om de balans op te maken. Stas Toeslagen&Douane licht toe dat de 5^e voortgangsrapportage na afstemming met de VNG naar de TK is gestuurd. Zij geeft verder aan dat de governance structuur, waarover op 25 januari is gesproken, inmiddels wat verder is ingevuld. Minister BZK licht de governance toe en verwijst naar de MC Toeslagen Herstel die afgelopen vrijdag is ingesteld. VNG, geeft aan dat het goed is dat de governance nu op papier staat. Het moet zich nu gaan bewijzen. VNG heeft behoefte om duidelijker te maken waar welke besluiten worden genomen/wie mandaat heeft over welk onderwerp. VNG wil graag tijdig inhoudelijke zorgen kunnen adresseren. We moeten het echt samen doen. Samenwerken betekent voor de VNG ook echt samen ontwerpen en besluiten nemen. Het helpt als stukken eerder worden gedeeld, zodat de VNG mee kan denken en het verhaal ook samen uit kan leggen. Minister BZK geeft aan dat de governance notitie nog wordt gespecificeerd en wordt besproken in AC en MC, en ook in dit BO terugkomt.

2. Schuldenaanpak in relatie tot de compensatie

Staatssecretaris Toeslagen&Douane geeft een toelichting op de ontwikkelingen de afgelopen maanden. Zij wijst op de gezamenlijke werkgroep die er was met de VNG om te komen tot een aanpak, en de wens van de TK dat niet de gehele compensatie naar de aflossing van schulden gaat. Ze licht de sporen toe waar nu aan wordt gewerkt (kwijschelden schulden bij publieke schuldeisers, oproep aan private schuldeisers en het gesprek over lokale schuldeisers). De minister van SZW wijst op het belang dat snel helder wordt wat de positie is van private schuldeisers. Staatssecretaris Toeslagen&Douane licht toe dat er een amendement is aangekondigd dat ziet op een mogelijke pauzeknop/moratorium. Dat zal rust geven in het proces en de tijd om naar oplossingen te zoeken voor de resterende schulden. Zij licht het bijgevoegde werkplan schulden toe.

VNG, en benadrukken het belang dat Rijk en gemeenten samenwerken en geven aan dat het moratorium, afhankelijk van de uitwerking, onderdeel van de oplossing kan zijn. Het werkplan wordt met positieve grondhouding begroet. De VNG wil het nog niet vaststellen, laten we goed kijken naar de uitwerking. Daarbij moeten ook de dilemma's die gemeenten zien goed in beeld worden gebracht. Er zijn en worden diverse werkgroepen daarvoor ingericht. Staatssecretaris BD&Douane doet een oproep aan de VNG om deel te nemen aan deze werkgroepen, zodat we het ook echt samen kunnen doen.

Op 12 februari zal in de BALV van de VNG een bestuursvoorstel worden besproken over kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen van gedupeerde ouders. VNG roept gemeenten op daaraan mee te werken, op het moment dat duidelijkheid is over de overkoepelende strategie en het kader van alle schulden (uitwerking motie Wilders). Daarnaast is voor de VNG belangrijk dat er met het Rijk afspraken worden gemaakt over compensatie aan gemeenten. Over dit laatste is de VNG constructief in gesprek met BZK.

3. Stand van zaken uitvoering hersteloperatie

De VNG maakt zich zorgen over de snelheid van de tranches van uitbetaling. Het is goed dat de mensen zonder schulden zo snel mogelijk worden uitbetaald. Mensen hebben echter niet altijd zicht op hun schulden. Er is eerst, op korte termijn duidelijkheid nodig over de positie van private schuldeisers voordat we verder gaan met uitbetalen van de compensatie. Dan schuift het betaalmoment meer naar april, maar is de termijn van mei nog haalbaar. Dit geeft gemeenten ook meer ruimte om hun deel van het proces goed in te richten, zo geeft [] aan. De kans dat het misgaat is te groot. Stas Toeslagen&Douane licht toe waarom zij het belangrijk vindt vast te houden aan de tranches (ouders hebben de behoefte zo snel mogelijk gecompenseerd te worden; ook TK vraagt hiervoor aandacht). Er is grote druk, hiervan afstappen is problematisch voor de ouders en voor de Kamer. Ze zoekt naar de balans, niet stoppen met uitbetalen maar ook mensen niet in problemen helpen, en onderneemt acties om de risico's voor ouders zo klein mogelijk te houden (zo worden ouders allemaal gebeld om te vragen of ze schulden hebben, ouders met beslagen en wsnp zijn al in beeld, rol persoonlijk zaakbehandelaar, brief dat mocht er toch een schuldeiser komen gemeenten kunnen helpen). Ook het voorgenomen moratorium zal rust geven in het proces en de tijd om naar oplossingen te zoeken voor de resterende schulden. Minister SZW wijst erop dat het belangrijk is om de dilemma's en risico's bij de uitbetaling in beeld te brengen, voor de verschillende groepen ouders. VNG neemt kennis van de overwegingen van de staatssecretaris en doet de oproep om samen na te denken over een vangnet in het geval er een groep toch in problemen komt. VNG vraagt voorts of het mogelijk is de contactgegevens te ontvangen van de mensen die worden uitbetaald, zodat gemeenten deze mensen desgewenst kunnen begeleiden.

De minister van SZW wijst op het belang van integrale ondersteuning op de breedte van het sociaal domein aan ouders die daaraan behoefte hebben. Stas Toeslagen&Douane waardeert de inzet van gemeenten. Zij spreekt uit dat ze blij is dat de samenwerkingsovereenkomst met de VNG om ouders te ondersteunen zo ruim is geformuleerd, en geeft aan dat het Rijk de inzet financiert.

4. Gezant.

Stas Toeslagen&Douane licht de achtergrond toe van de gezant en verwijst naar het overleg dat daarover in de BAC is gevoerd. De gezant kan mediator zijn als het ergens in de driehoek BD-Gemeente-ouder niet lekker loopt en kan helpen ouders te vinden. De VNG, [] merkt op dat een mediator eigenlijk niet meer nodig is omdat de verhouding tussen BD en gemeenten nu best goed is. Hij kan zich wel een impuls voorstellen om ouders te vinden, en het is ook goed dat er aandacht is voor de ouders die toch met de vingers tussen de deur komen van de overheid. Hij doet de suggestie om aan de Nationale Ombudsman te vragen of deze een rol kan spelen, samen met de gemeentelijke ombudsmannen. Samen vormen ze een landelijk netwerk. Hier zou wellicht een kop op kunnen. Stas BD&Douane en de VNG spreken af dat zij samen een afspraak maken met de NO om te kijken wat in het verlengde van de NO mogelijk is. Vanuit de VNG is [] daarvoor beschikbaar.

5. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

Stand van Zaken moratorium en vangnet

Bespreekpunten

- Kennismaken van de stand van zaken rondom het moratorium (pauzeknop); heeft u aanvullende suggesties bij de effectuering van het amendement en wilt u aandachtspunten meegeven?
- Heeft u suggesties bij de nadere uitwerking van het vangnet, dat van toepassing is tot dat het moratorium zijn werk doet?

De inschatting is dat ongeveer 20 tot 30% van de totale groep ouders schulden heeft. Uitgangspunt is dat ouders met een schone lei verder kunnen en een zo groot mogelijk deel van hun compensatie overhouden voor een nieuwe start. We zoeken dus naar mogelijkheden om eventuele schulden zoveel mogelijk kwijt te schelden of hierover afspraken te maken. Agendapunt 3 schetst daartoe de voortgang van de schuldenaanpak.

Tot dat de schuldenaanpak er is, is het heel belangrijk te voorkomen dat schulden van de gedupeerde ouders zich opstapelen of dat er beslag wordt gelegd op een mogelijke compensatiebetaling. Daartoe heeft de Tweede Kamer op 11 februari het amendement Lodders aangenomen. Het amendement biedt een tijdelijke pauze (een afkoelingsperiode) van een jaar waarin beslaglegging en invordering niet mogelijk is. In deze periode kunnen de schulden goed worden geïnventariseerd en naar betalingsoplossingen worden gezocht.

Het amendement wordt waarschijnlijk (als de Eerste Kamer instemt, behandeling is op 23 februari) eind februari gepubliceerd in de Staatscourant.

Effectueren amendement

Om het amendement te effectueren, is het noodzakelijk dat bij de relevante partijen bekend is welke personen dit betreft. Het amendement Lodders en Weyenberg voorziet in een ruime basis om gegevens te delen. Er is reeds contact geweest met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Uit deze contacten blijkt dat het onwenselijk is om lijsten met alle gedupeerden te delen met schuldeisers. Er moeten oplossingen worden gevonden die proportioneel zijn. De verdere instructie van de AP geven richting aan een eventuele mogelijkheid, de zogenaamde "data bin": private partijen kunnen raadplegen of iemand tot de groep dupeerden behoort op individuele basis. Dit is echter lastig te verwezenlijken voor private schuldeisers – die de status van ieder van hun crediteuren apart zouden moeten verifiëren.

Gezien de richtlijnen van de AP, zien we twee mogelijke oplossingsrichtingen voor ogen:

- (1) Stop zetten via de achterdeur (proactief): persoonsgegevens van de gedupeerden worden gedeeld met een partij/partijen die direct vorderingen kunnen stoppen
- (2) Stop zetten via de voordeur (reactief): gedupeerde ouders geven zelf bij schuldeisers aan dat ze tot deze groep behoren, gesteund door een brief/code en de schuldeiser kan dit bevestigen (veel werk voor alle betrokkenen, inclusief betrokken ouders)

Het volgende advies willen we neerleggen in de Stuurgroep op hoog ambtelijk niveau: Pauzeren via de achterdeur bij de gerechtsdeurwaarders en via de voordeur bij de overige schuldeisers: *in dit scenario wordt een combinatie gemaakt van scenario b en het verstrekken van brief/code aan de ouders waarmee ouders kunnen aangeven dat ze gedupeerd zijn, en op basis waarvan schuldeisers kunnen verifiëren (bij een nog te kiezen technische oplossing) of dit daadwerkelijk het geval is.]*

Vangnet

Voor de mensen die uitbetaald worden op 17 februari en 25 februari is het amendement nog niet van kracht. Daarnaast zit er ook na de van kracht worden van het amendement doorlooptijd om gegevens te delen met de KBVG. Als mensen uitbetaald krijgen en schulden hebben, bestaat dus het risico dat beslag wordt gelegd op de 30 k. Dat is onwenselijk. Om die reden heeft UHT haar werkproces erop ingericht dat op 17 en 25 februari alleen mensen krijgen uitbetaald die geen schulden hebben. Daartoe zijn de volgende acties ondernomen:

- Mensen *van wie bekend is* dat zij schulden hebben worden nog niet uitbetaald. Dit betreft mensen met een minnelijk schuldentraject (in geval de BD/T een schuldeiser is), WSNP-traject of faillissement of wanneer er beslag is gelegd op de rekening van de gedupeerde.
- Daarnaast wordt de ouder altijd vóóraf – dus voordat de 30 k wordt betaald – gebeld. Gevraagd is of men uitbetaald wil worden of op een later moment (bijv. omdat men schulden heeft).

Ondanks deze mitigerende maatregelen is niet uit te sluiten dat er mensen zijn die op 17 februari krijgen uitbetaald en schulden hebben. En dat zodoende de compensatie toch (voor een deel) naar schuldeisers gaat. Ambtelijk VNG en Rijk hebben aangegeven een vangnet wenselijk te vinden en hebben besloten tot de volgende werkwijze die gezamenlijk de komende dagen nader uitgewerkt wordt:

- Ouders die zijn uitbetaald en toch schulden hebben worden via de website van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) en via de kanalen van de gemeenten erop gewezen dat zij zich kunnen melden bij hun woongemeente. Communicatie-teksten zijn in voorbereiding. Als zij UHT bellen, worden zij warm doorverbonden aan de woongemeente.
- Als de mensen zich bij de woongemeente melden doet de woongemeente daarvan melding aan UHT, zodat centraal een overzicht bestaat van de mensen met schulden die zijn uitbetaald. De mogelijkheden (oa in relatie tot privacy) worden nagegaan.
- De woongemeente biedt ondersteuning bij het in kaart brengen van de schuldenpositie.
- De woongemeente kan voorts faciliteren bij het gesprek met de schuldeiser, vanuit de intentie dat deze de schulden kwijtscheldt dan wel de invordering wordt gepauzeerd. Dit laatste tegen het licht van het aanstaande moratorium en in afwachting van het brede gesprek over een oplossing voor de schuldenproblematiek.
- We werken verschillende opties uit voor individuele casuïstiek ter overbrugging van de periode waarbij het moratorium nog niet van kracht is.

Dit vangnet heeft een functie tot het moment dat het moratorium van kracht is en de gegevensuitwisseling met de KBVG is geregeld.

ADVIES

Voor: Staatssecretaris van Financiën
Van: Bestuurlijke Adviesraad Kinderopvangtoeslag
Betreft: Advies BAK over uitvoering compensatie €30.000
Datum: 8 februari 2021

Aanleiding en uitgangspunten

De BAK heeft indringende signalen gekregen dat de problemen in de uitvoering van de uitkering van € 30.000,- allermist zijn opgelost.

Problemen in de uitvoering

De door de BAK geconstateerde problemen zijn de volgende:

- Processen tussen Belastingdienst en gemeenten zijn niet afgestemd. Bijvoorbeeld: de gemeente weet niet op welk moment de BD aan een ouder €30.000,- uitbetaalt. Maar er wordt al wel over gecommuniceerd (o.a. via webinars). De (nieuwe) afspraken tussen VNG en BD zijn niet bekend.
- In het bestand van ouders die de €750,- hebben ontvangen zitten nog veel mensen die hier geen recht op hadden. Dat bestand is dus niet zondermeer bruikbaar als basis voor uitkering van die €30.000.
- Aanpassingen in beleid leiden ertoe dat niet de goede bedragen worden uitbetaald, waardoor een verrekening plaats moet vinden.
- Partners in de uitvoering, zoals de vereniging van bewindvoerders, opereren niet als eenheid en zaaien daardoor verwarring.
- Er is een groot verloop onder persoonlijk zaakbehandelaars.
- Het aantal ouders dat zich heeft gemeld is bijna verdubbeld. Dat is positief, maar maakt dat de oorspronkelijke planning niet haalbaar is zonder uitbreiding van capaciteit. Ouders die zich nu melden krijgen voorsnog geen bevestiging van hun aanmelding; dat veroorzaakt onrust.
- De uitvoering van steun door gemeenten vraagt teveel capaciteit, het loopt zelfs Rotterdam over de schoenen. Dat wordt veroorzaakt door:
 - Veelheid van aanvragen ('het loopt storm')
 - Steeds wisselende perspectieven en plannen voor de uitvoering
 - Portal BD is nog niet (optimaal) ingericht
 - Het gaat om dermate complexe gevallen dat triage nodig is. Dat is onmogelijk met het opgelegde tempo.

- De informatievoorziening aan ouders is niet persoonlijk meer, de PZB is ertussenuit gehaald. Daarmee is de uitbetaling van de compensatie geen betekenisvolle stap meer in het helpen van ouders met andere problemen (en verdere compensatie voor ouders die recht hebben op meer). De Staatssecretaris heeft dit in de vorige BAK ook zelf benoemd als problematisch.
- De opvolging van afhandelen van compensatie na uitbetaling van de €30.000 is nog niet georganiseerd en loopt naar verwachting stroef (de Commissie Werkelijke Schade is -nog- niet in staat tempo te maken).
- De Belastingdienst gaat advocaten betalen voor ondersteuning. Dat vertrouwen veel ouders niet.

Toelichting staatssecretaris

De staatssecretaris heeft uiteengezet wat haar belangrijkste acties zijn:

- Het detailplan voor de uitbetaling van de € 30.000,- is gereed. Uitbetaling gebeurt nu -vooral- op basis van data-analyse.
- Afspraken over de inzet van advocaten die worden betaald door de belastingdienst, zijn gemaakt met de Raad voor de rechtsbijstand, zodat zeker is dat het betrouwbare advocaten zijn.
- Ze maakt afspraken met de grote private schuldeisers en is bezig met een wet die moet voorkomen dat beslag wordt gelegd voordat schuldenproblematiek is afgehandeld.
- De afspraken met de VNG zijn bevestigd en aangevuld en de plooiën zijn gladgestreken.
- Alle ouders die compensatie ontvangen, worden van tevoren gebeld (meekijken door de BAK-leden op het script is welkom).
- Iedereen die daar behoefte aan heeft, houdt recht op een persoonlijke zaakbehandelaar.

Advies

De BAK geeft een groot compliment voor de wijze waarop de staatssecretaris zich inzet en wat is gerealiseerd en in gang gezet. Toch houdt de BAK zorgen of het effect ook zal zijn zoals bedoeld. De BAK heeft de overtuiging dat de uitvoering bij de Belastingdienst, maar ook bij de gemeenten, nog niet op orde is. Dat kan ook bijna niet, gezien het tempo waarin beleidswijzigingen zijn afgekondigd. Daarom ziet de BAK vier hoofdlijnen om nu te volgen:

1. Blijf de ingezette koers volgen. Alle inzet moet zijn gericht op herstel van vertrouwen.
2. Zorg dat het beleid en de maatregelen zijn uitgekristalliseerd en dat de uitvoering klaar staat. Benut daar februari en maart voor. Betaal in april -goed voorbereid- in 1 keer uit. Dat kan door:
 - Met een kleine groep experts (intern en extern) op korte termijn en in een aantal dagen alle mogelijke (worst-case) scenario's voor de uitvoering door te exerceren. Dan ook bedenken welke maatregelen noodzakelijk zijn om mogelijke hobbels te voorkomen.
 - Neem in 1 keer al die maatregelen (dus niet iedere keer een (juridische) drempel weghalen), en hanteer die als basis voor de uitvoering.
 - Organiseer de uitvoering superstrak, met een gezicht naar buiten en een aanvoerder binnen. Beiden hebben onderling veel contact, maar bemoeien zich niet met elkaars zaken. Zorg ervoor dat alle ketenpartners goed en eenduidig geïnformeerd worden en houd de lijnen naar buiten toe kort.

-
- Creëer mogelijkheden voor ouders om uitstel te krijgen. Dat kan door te bellen, in ieder geval een brief te sturen met die mogelijkheid en ook eventueel een derdenrekening in het leven te roepen waarop het geld kan worden gestort.
 - Breid de uitvoeringsorganisatie op korte termijn uit, en zorg voor een 50/50 balans tussen eigen mensen en externen.
3. Leg de verbinding met de minister-president en bespreek niet alleen de processtappen maar ook inhoudelijke keuzes. Zorg dat hij zijn rol pakt om te voorkomen dat tot aan de verkiezingen politiek wordt bedreven op dit dossier.
 4. Informeer de TK over de procesinterventie die nu wordt gedaan om tot een realistische planning te komen. Bijvoorbeeld met een laatste kamerbrief, met daarin het eigen verhaal van de staatssecretaris over alles wat in gang is gezet en het hogere doel. Het communicatiehuis waarvoor een eerste opzet heeft gemaakt, kan daarvoor een goede basis zijn. Communiceer met de TK dat meer herstellen ook meer tijd en meer capaciteit vraagt. Houdt de mogelijkheid open dat de datum van 1 mei niet voor alle ouders die zich nu als laatste hebben gemeld, haalbaar blijkt.

BAK-leden zijn bereid om in hun netwerken (en eventueel de pers) te delen wat hun visie is op de inzet van de staatssecretaris.